

historische kring Huizen

Secretariaat: Hr. L. Kruijmer, Haardstedelaan 32, 1271 NM Huizen
tel. 55151

Ledenadministratie: Mw. T. Rooth, Punter 13, 1276 CX Huizen, tel. 64535
Contactadres Redactie Berichtenblad: Mw. W. van Noppen, Brede Englaan 12,
1272 GS Huizen tel. 53783

H U I Z E R K R I N G B E R I C H T E N

13e jaargang nr. 3, oktober 1992

Aan de leden,

Allereerst excuses van de redactie: door persoonlijke omstandigheden komt ons aller "Berichtenblad" nu pas weer uit. Om het lange wachten (vanaf april) een beetje goed te maken is dit een dik nummer met gevarieerde inhoud en hopelijk zult u er weer plezier aan beleven. Er is veel gaande (geweest) in de Kring en ook het komende seizoen laat veel activiteit zien. In het volgende nummer van het Berichtenblad komen wij terug op het grote artikel van de heer M. Heijder in het Berichtenblad van april j.l. over "De Huizer muziekverenigingen en de muziektent". Diverse mensen hebben hierop gereageerd met aanvullende informatie en met namen op de open plekken bij de foto's. Hartelijk dank daarvoor!

Het Bestuur is verheugd u te kunnen uitnodigen voor de eerstkomende leden-avond: op donderdag 12 november 1992

komt de heer D.R. Bouhuys uit Weesp een lezing houden met dia's over

GEVELSTENEN IN NEDERLAND

Plaats: De Boerderij, Hellingstraat 9, Huizen. Tijd: 20.00 uur.

Op de laatstgehouden jaarvergadering is verteld dat het Bestuur bezig was met het starten van een nieuwe werkgroep "Historisch Onderzoek". Momenteel kan gezegd worden dat dit voor een groot gedeelte gelukt is! Het leek ons daarom aardig voor onze leden de ontwikkelingen in ons Berichtenblad op een rijtje te zetten. Er zijn inmiddels diverse 'project-werkgroepen' actief:

Archief

De heer F. Schraeverus is bezig met een inventarisatie van ons Berichtenblad. In deze inventarisatie worden de artikelen van ons blad gerangschikt naar onderwerp en schrijver. De inventarisatie is vrijwel up-to-date. Het is verder de bedoeling dat er ook een inventarisatie gemaakt wordt van het archief van de Historische Kring.

Genealogie

Op dit moment zijn de heren J. Breukelaar en P. Wiersma in nauw contact met de gemeente Huizen druk bezig alle gegevens over geboortes, huwelijken en overlijdens tot 1912 in een computerbestand onder te brengen. Met een genealogie-programma zijn dan zonder veel moeite allerlei selecties mogelijk. Zeer recent heeft de heer Breukelaar een overzicht geproduceerd van alle "Vossen" in Huizen vanaf ongeveer 1780.

Fotografie

Deze werkgroep, die enkele maanden geleden gestart is, heeft als opdracht een dia-collectie op te bouwen over allerlei zaken / onderwerpen / gebouwen / gebeurtenissen in de gemeente Huizen. Hierbij kunnen we o.a. denken aan de rijksmonumenten in onze gemeente, afbraak pand Koperslager en pand Kos, bouw winkelcentrum, huidige Eben-Haëzerschool en Juliana-school. Inmiddels heeft een lid van de werkgroep op 1 oktober j.l. dia's van het Landgoed Oud-Bussem vertoond tijdens een voorlichtingsavond in de raadszaal van het gemeentehuis, waar omwonenden van dit landgoed en andere belangstellenden vragen konden stellen over de toekomst van het landgoed. Dit heeft nl. een bestemming "gebouwen ten behoeve van culturele doeleinden en van de volksgezondheid" en de huidige eigenaar is voornemens het landgoed te verkopen aan een computerbedrijf, hetgeen zou betekenen dat de bestemming gewijzigd dient te worden. Leden van de werkgroep zijn: de heren L. Goos, G. Rudolphus en J. Schaap.

Huizen in de Franse tijd

De heer R.H.C. Waterschoot is hiermee gestart en het is de bedoeling uiteindelijk een boekje uit te geven over Huizen in de jaren 1795 tot 1815 ('de Franse tijd') uitgaande van gegevens uit het gemeentelijk archief. Het is de zeer gewenst dat de heer Waterschoot versterking krijgt van enkele mede-leden, daarom vanaf deze plaats een oproep voor medewerkers aan dit onderzoek.

Rijksmonumenten

Deze werkgroep bevindt zich nog in de oriënterende fase. De heer H. Kos houdt zich hiermee bezig. Het is de bedoeling om onderzoek te doen naar de historie van bepaalde oude gebouwen in onze gemeente en dan speciaal naar de bewoners. Dit werk staat in nauw verband met dat van de werkgroep genealogie.

De heer M.P. Rooth vervult een ondersteunende rol voor enkele werkgroepen, terwijl ondergetekende een meer coördinerende rol speelt in het geheel.

Oproep: wanneer leden van onze Kring aan één van bovenstaande werkgroepen willen meedoen (speciaal aan Huizen in de Franse tijd) of ideeën hebben over andere activiteiten, meldt u dit dan graag bij ondergetekende of andere bestuursleden! Verder verzamelt de Kring allerlei historisch materiaal voor het archief. Te denken valt aan oude foto's, testamenten, paspoorten, notulen, oorkondes, enzovoorts. Mocht u dergelijk materiaal hebben en dit willen afstaan aan ons archief (in origineel of kopie) dan houden wij ons gaarne aanbevolen.

Bovenstaande betrof de recent gestarte werkgroepen. De werkgroep Het Molenboekje bestaat natuurlijk reeds lang en zal naar verwachting dit jaar het aangekondigde boekje publiceren over de geschiedenis van de Huizer molen. Het concept is in een vergevorderd stadium en momenteel is de werkgroep bezig met het inpassen van de foto's (die voor een deel afkomstig zijn uit het archief van het Openluchtmuseum in Arnhem) en met het verwerken van de laatste gegevens in de tekst. Leden: mevrouw A. Kruijning, mevrouw T. Kruijmer, de heer C. Kruijmer, de heer L. Kruijmer, mevrouw T. Rooth en de heer M.P. Rooth.

Ook de werkzaamheden aan het zgn. Scholenboekje vorderen gestaag. Leden van deze werkgroep zijn: de dames K.F. van der Kolk, A. Kruijning en de heren T.H. van Arkel en M. Heijder.

Namens het bestuur, Drs. C. Kruijmer

Terugblik

Op 11 februari 1992 vertelde de heer J.G. Petersen uit Laren voor een goed bezette Boerderij over zijn onderzoek als amateur-historicus en poststukken-verzamelaar over de Gooise Postgeschiedenis. Hij gaf in grote lijnen een overzicht van de organisatie en werkwijze van de brievenpost van en naar het Gooi vanaf de 17e eeuw tot aan het begin van de Tweede Wereldoorlog.

De ontwikkeling van de Gooise posteringen begint traag en gaat gelijk op met de economische ontwikkeling van de eigenaars van de Gooise buitenplaatsen (veelal Amsterdamse kooplieden). Naast de postroute over Naarden naar het Gooi en over Laren/Eemnes naar Amersfoort liep er nog een postroute door het Gooi: de belangrijkste internationale postroute van Amsterdam naar Duitsland, de "Hamburger post", die van Amsterdam via 's Graveland en Hilversum naar het oosten ging. Vanwege deze Hamburger post komt op een vroeg tijdstip 's Graveland al op veel poststukken voor. Het eerste echte postkantoor in het Gooi werd pas in 1811 geopend, in het toen belangrijkste centrum, de stad Naarden. Toen werden ook de eerste Gooise poststempels in gebruik genomen. De overige Gooise plaatsen volgen echter pas na de invoering van de postwet van 1850! Huizen had kennelijk geen omvangrijk postverkeer, want het kwam als laatste aan de beurt in 1875. Met de komst van de Stoomtram kwam in deze situatie verbetering.

Wandeling door de Naarder Eng: op donderdag 21 mei 1992 organiseerde de Historische Kring Huizen een historisch/geografische wandeling in het beschermde natuurmonument Gooische Noordflank. Deze wandeling voor leden van de Kring begon om 19.00 uur, startte vanaf de dagcamping Nimmerdor en voerde ons in twee uur tijd langs de mooiste plaatsen. Het geheel stond onder de deskundige leiding van de heer H. Schaftenaar uit Naarden, die een studie gemaakt heeft van dit gebied. (Hij verzorgde vorig jaar samen met mevrouw A.P. Kooijman-van Rossum een zeer geslaagde ledenavond over de landhuizen tussen Huizen en Naarden.) Wilt u meer te weten komen over de Naarder Eng, dan kan dat: inmiddels heeft de Stichting Vijverberg uit Naarden een boekje uitgegeven dat geschreven werd door de heer Schaftenaar met allerlei wetenswaardigheden over dit Naardense gebied langs de IJsselmeerkust vlak bij Huizen en veel illustraties. Het boekje is bij de boekhandels te krijgen en kost fl. 10,- (ISBN nr. 90-73316-04-9).

Terugblik (vervolg)

In de Naarder Eng wordt momenteel door het Goois Natuurreservaat een zgn. 'landschapsherstelprogramma' uitgevoerd. Men is in september begonnen met het opruimen van een akker met doorgeschoten kerstbomen en het daarvoor in de plaats aanleggen van een loofhoutbosje (eik en berk). Een ander stuk land wordt juist weer teruggevormd tot akker waar oorspronkelijk hier thuishorende gewassen als rogge en boekweit verbouwd zullen worden. Bovendien streeft het GNR ernaar de karakteristieke akkerkruidenflora te versterken. Met het landschapsherstelplan 'De Naardereng' is eind vorig jaar op grote schaal in het gebied ten westen van de Bestevaer een begin gemaakt. Op basis van cultuur- en natuurhistorische gronden tracht men gebiedsvreemde elementen uit de eng te verwijderen en tegelijkertijd de gebiedseigen elementen te versterken. Mocht u meer willen weten over dit plan of andere gebieden die het Goois Natuurreservaat beheert, dan kunt u contact opnemen met het GNR, Koninginneweg 7, Hilversum, tel. 035-214598. Wist u overigens dat u het werk van het GNR kunt steunen als begunstiger?

.....

OPEN MONUMENTENDAG op 12 september 1992

Op het programma van de Open Monumentendag van dit jaar stonden ook dit jaar weer de beklimming van de toren van de Oude Kerk en de rondleidingen in de kerk zelf, beide georganiseerd door de Historische Kring Huizen. Vanwege de veiligheid is het nodig dat de vele mensen die de toren op een Open Monumentendag willen beklimmen dit in kleine groepen doen, maar vooral is het nodig dat die groepen goed worden begeleid. De Kring is dan ook veel dank verschuldigd aan de medewerkers die een en ander voorbereidden en uitvoerden, maar vooral ook aan alle jonge (en fitte!) medewerkers die vele malen de trap op en af geklommen zijn en zo ook deze keer weer alles in goede banen hebben geleid. Heel hartelijk dank, het was weer een bijzonder geslaagde activiteit rond Huizens oudste monument!

Ook in de kerk zelf zijn gedurende de hele dag medewerkers van de Historische Kring aanwezig geweest als gastheer of gastvrouw. Na een rustig begin liep het bezoek af en aan, waarbij er voor de medewerkers voldoende tijd was om in gesprek te raken met de (veelal bijzonder geïnteresseerde) bezoekers uit binnen- en buitenland. Net als vorige jaren waren er veel mensen uit Huizen zelf, uit andere plaatsen in heel Nederland, maar ook uit Australië, Noord-Amerika, Zuid-Amerika, Canada, Zuid-Afrika, Engeland en Duitsland! Een bijzondere sfeer ontstond toen de Klederdrachtgroep in de kerk kwam. Kortom, ook dit was een zeer geslaagde "monumentale" activiteit. Ook de medewerkers in de kerk hartelijk dank voor hun inzet.

12 september - ook Huizerdag, met één gezamenlijk programma met de Open Monumentdag. De Historische Kring deed ook aan dat aspect van de 12e september mee door optredens van onze Klederdrachtgroep op diverse plaatsen in het dorp. Hiernaast vindt u een verslag van de dag van één van de leden van de Klederdrachtgroep.

KLEDERDRACHTGROEP HUIZEN

Voor de mensen van de Klederdrachtgroep begint de Huizerdag al vroeg, ver voor enig officieel deel. Iedereen moet namelijk eerst in het pak. Dat is met name bij Marjan van der Poel merkbaar waar 11 kinderen eerst moeten worden gekleed, gecontroleerd en dan met z'n allen naar het Gemeentehuis. Maar om tien uur zijn ze er allemaal, inclusief de heer en mevrouw Rebel en de heer en mevrouw van Geenen. Ook deze waren al vroeg in de weer o.a. met het opzetten van de zondagse muts. Na een gezellig "bakkie" met een mannetje begon het officiële deel van het programma, namelijk het bekend maken van het eerste Huizer melkmeisje. Dit is Betty Schaap geworden, die ooit deel uitmaakte van de kindergroep. Haar eerste officiële taak was om samen met de burgemeester het gemeentewapen te onthullen op de gevel van het gemeentehuis. Hierna gingen alle leden van de Klederdrachtgroep in een antieke bus naar de Oude Kerk. Daar was gelegenheid voor de bezoekers om de dracht te bewonderen en eventueel foto's te maken. Om kwart voor twaalf ging de groep, maar nu bijna geheel compleet, weer met de antieke bus naar de haven. Ook Wim Veerman was weer van de partij na bijna een jaar uit de roulatie te zijn geweest. Na een loopje over de haven kwam de groep om kwart over twaalf in de grote tent aan. Hier zaten alle genodigden van de Huizerdag al te wachten. Ook Gerrie Otten was, ondanks de grote drukte in haar eigen museum, gekleed in een laag jak en klepmuts aanwezig om mee te doen met de klederdrachtpresentatie. Direct na binnenkomst van de groep nam An van Geenen het woord en verrichtte een prima presentatie. Alleen was het op het eind nogal spannend, want als één na laatste stond de familie Rebel en die waren nog niet in de tent! Wat was het geval. Henk Rebel zou om elf uur een voordracht houden in het Dienstencentrum aan de Waterstraat en na afloop was de bus al weg. Maar Henk, ook niet mis, hield een auto aan en zei "ik ben wel brutaal, maar wij moeten naar de haven"! De dame in de auto vond het inderdaad brutaal, maar zei dat ze ze wel zou brengen. En ja hoor, op het allerlaatste moment zag An de familie Rebel bij de ingang van de tent. Maar ja, voordat je dan in pak door zo'n volle tent bent, dat duurt even. Alles ging toch perfect en de presentatie was een succes, zoals ook burgemeester Hoekzema zei in zijn dankwoord. Voor de Klederdrachtgroep zat het officiële deel er op en na een gezellige lunch in de tent ging een ieder zijns weegs.

Terugkijkend als deelnemer van de groep mogen we stellen dat alles prima geregeld was. Hiervoor een woord van dank aan de medewerkers van de Stichting Huizerdag.

B.J. van Geenen

Na de algemene ledenvergadering van donderdag 2 april 1992, vertelde kapper van der Hulst - aan de hand van dia's - over zijn herinneringen aan het leven en werken in een kapperswinkel. Een boeiend en vooral persoonlijk verhaal. Het hierna volgende is daar een weergave van.

M.P.Rooth.

Mes goed, meneer?

Mag ik mij even voorstellen voor zover u mij nog niet kent: mijn naam is Jan van der Hulst, de voormalige kapper van de Lindelaan.

Lindelaan ±1965, Jan van der Hulst en in de stoel Paul Mossel.

Een lezing houden over 60 jaar kappershistorie is niet zo eenvoudig, omdat er geen archief van is en vele dingen uit de herinnering moeten worden opgediept.

Ik ga u in gedachten meenemen naar het jaar 1911 waarin wijlen mijn vader een scheerwinkel gaat openen in zijn ouderlijkhuys. Hij heeft hiervoor een advertentie geplaatst in het Antirevolutionair Weekblad "Het Huizer Blad" - van zaterdag 18 februari - dat uitgegeven werd door de wed. Jacob Doorn. De voortzetting van dit blad is "De Huizer Courant" uitgegeven door drukkerij Bout.

Bij navraag blijkt het dat zijn ouderlijkhuys de boerderij is die stond op de hoek van de Koningin Wilhelminastraat en de huidige Tussenweg, grenzend aan de tuin van Dr. Obbink. Omdat de Tussenweg vroeger een naamloos zijstraatje was van de Speklaan - nu Lindelaan - werd het in de volksmond ook wel Speklaantje of Speksteeg genoemd. Vele jaren heeft mijn vader hier het vak van barbier uitgeoefend, zij het voor halve dagen; omdat hij in de ochtenduren als kaasventer fungeerde. Dit pand is in 1924 in vlammen opgegaan en na nieuwbouw wordt hierin gevestigd de zaak van Henk Kerkmeester, smederij annex fietsenwinkel. Als in 1920 de oude boer Jan Slokker - tevens scheerder - overlijdt, wordt de toevloed van klanten groter en moet er naar een ander pand omgezien worden. Dit wordt Vijfhoekstraat nr. 4. Bij de ouderen beter bekend omdat, na ons vertrek naar de Langestraat, eerst Appelenmat er een snoepwinkel had en daarna de familie Floor er petroleum verkocht.

Lindelaan ±1970,
Henk van der Hulst.

Ondergeteekende bericht bij
deze dat hij ten huize van zijn
vader geopend heeft een

scheerwinkel,

Minzaam Aanbevelend
H. v. d. Hulst.

In 1921 is het zover dat het pand is ingericht en de werkzaamheden kunnen aanvangen. Het slaat meteen aan, zodat mijn vader hulp krijgt op zaterdag van zijn oom Jan de Groot. Vader van Henk de Groot de huidige begrafenisondernemer. U moet weten dat opoe van Amstel-de Groot - de moeder van mijn moeder - was een zuster van Jan de Groot.

Het succes wordt ze niet zo gegund door de eigenaar van het pand, want die begint al snel te zeuren over huurverhoging, maar het contract heeft een looptijd van één jaar.

Via een klant komt mijn vader, vlak voor het beëindigen van het contract, te horen dat het pand 't Langepad D36 - nu Langestraat - te koop is. Het huis staat bekend als "De Pasteleinen Pot". Het wordt evenwel bewoond door drie gezinnen, waarvan er twee moeten ruimen; één voor de scheerwinkel en één voor zelfbewoning.

Dat lukt binnen de kortste keren en zo kan in 1922 de zaak verplaatst worden naar de Langestraat nr.36.

Mijn oudste zus Pieterella was inzeper bij mijn vader en Kees Heynen hielp mijn vader. Deze heeft later zelf een kapperszaak aan de Langestraat geopend tegenover Zwaan en Hein Kos. Manufakturen, goud en zilverwerken van wijlen mijn zwager G.J.Kos.

Langestraat 1925.

V.l.n.r.: Jannetje van Wessel (de buurvrouw) met op haar arm Evert van Wessel, Pieterella van der Hulst, Albertje van der Hulst-van Amstel (Albertje van Geertje van Krijn, mijn moeder), Henk van der Hulst (mijn vader) en Kees Heynen.

Ik kom nog even terug op het begin waar sprake was van een barbier-boer. Vele jaren was het gebruikelijk dat een barbier er wat bij moest doen om aan de kost te komen. Wij verkochten er tabaksartikelen bij. Mijn jongste zus heeft nog steeds een tabakswinkel - Veerman - aan de Langestraat nr. 36. Meindert Rebel; en Piet Vos van de Zeeweg verkochten ook tabak; Ruizendaal staatsloten en Veerman had er een horlogerie bij. Goedhart was oorspronkelijk een kleermakerij. Als we even naar de tarieven kijken, dan begrijpt u de broodnodige bijverdiensten.

SCHEREN 10 CENT PER KEER.

EIGEN POTTERS 12,5 CENT PER KEER.

Voor de 2,5 cent meer per keer, moest de barbier een kwast, mes, pot met scheerzeep en een stuk aluin aanschaffen.

Toen de Gillette opkwam, werd er drie keer voor een kwartje geschoren. En dan moet u bedenken dat de visserslui maar één keer in de week konden komen. Dan kwamen zij met een volle baard waarbij onze twee inzepers soms hun handen moesten gebruiken om de baard zacht te maken. Het knippen is dito wat de tarieven betreft.

ALLES ER AF	10 CENT	PER KEER.
KUIFMODEL	15 CENT	PER KEER.
AMERIKAANSMODEL	25 CENT	PER KEER.

U mag raden wat het meest gevraagd werd.

In 1934 doe ik - Jan van der Hulst - mijn intrede in de barbierswinkel van mijn vader. Inzeppen hoefde ik niet meer te leren, dat deed ik al op mijn twaalfde jaar. Wat altijd een kunst voor de inzeper was, was om met de kwast een duw te geven tegen het pruijpje in de mond van een hardnekkige pruimer die z'n mond niet wilde ledigen. Lukte de duw, dan schoot de pruim in de keel en het slachtoffer moest snel overleind komen. Dan kwasi mopperen op de klant die het benauwd had en weinig terug kon zeggen. Een drama in zakformaat! Nog moeilijker was het scheren, want de bobbel op de wang moest verplaatst worden van de ene naar de andere kant. Scheren werd geleerd op klanten die bereidwillig waren en toestonden voorzichtig te beginnen. Na een jaar was de zwaarste baard geen probleem meer. Jaren later moesten leerlingen van de vakschool op een ballon leren scheren. Het mes even te diep en ... plofte het geval uit elkaar. De eerste beginselen van het knippen leerde ik van mijn vader, maar alras naar de kappersschool in Bussum. Boven de bioscoop Novum aan de Vlietlaan waren de leslokalen. Een vierjarige opleiding: 2 jaar gezelschap, 1 jaar eerste bediende en de patroonsklas. De hele opleiding voor de oorlog stond in de kinderschoenen. Dat is heden wel anders met de dagopleiding. Achteraf beseft ik dat mijn vader zeer vooruitstrevend was. In 1935 ging hij over tot de aanschaf van een elektrische tondeuse en het grappige is dat na ruim 55 jaar de vorm niet veranderd is. Wel een bewijs dat de Amerikanen er ook wat van wisten. Het knippen met de handtondeuse was gelukkig voorbij, op woensdagavond geen dikke pols meer. Natuurlijk vergde het wel enige aanpassing met het bewerken van verschillende modellen. De elektrische tondeuse was handig toen in de mobilisatietijd 2 soldaten om een weddenschap kaal werden geknipt. Wij vingen 2 x 10 cent en zij de man 25 gulden voor het winnen.

In 1936 werd mijn vader opgenomen in het ziekenhuis en als 16 jarige moest ik de zaak runnen. Dat was me het jaartje wel.

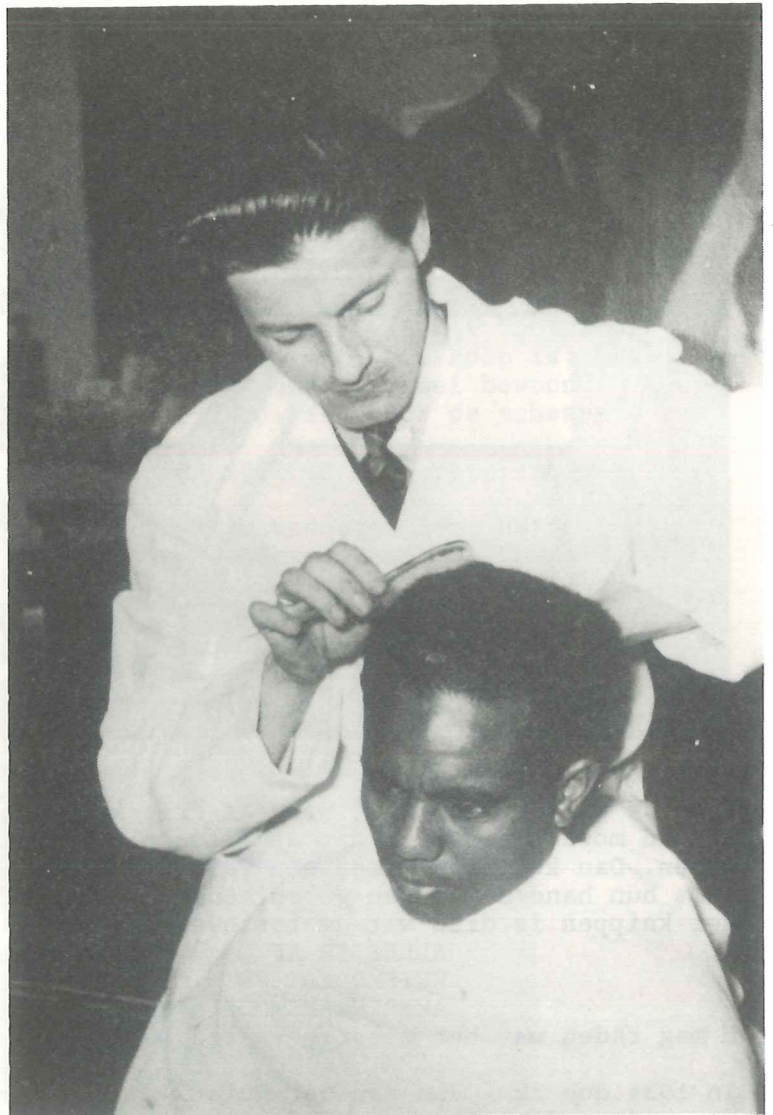
Met een hulp van de Nederlandse Kappersbond moesten we het maar redden. Geopend van 's morgens 7 uur tot 's avonds 8 uur. Sluitings-tijd was er niet in de middag, dus om de beurt eten en in de namiddag kregen we de boterham op een bordje met een vork erbij. Voor een snelle hap tussen het werk door. De hulp werkt van 8 tot 6 uur, dus het eerste uur en de laatste twee uur werk je alleen. De vroege klanten zijn de venters die buiten Huizen hun waren aan de man trachten te brengen. De late klanten zijn de boeren.

Voor de venters werd trouwens een uitzondering gemaakt, want die mochten op zaterdagmorgen om 6 uur achterom komen. 's Avonds om 8 uur kwam de boerenploeg de nieuwtjes uitwisselen, koeien werden hele melkfabrieken! En dan die laatste boer die om kwart over 11 nog gehaald moest worden en steevast antwoorde: "Eerst even het pad afharken!" Die zaterdagen vergeet je natuurlijk nooit meer, werken van 's morgens 6 uur tot 's avonds 12 uur! Op de avond voor

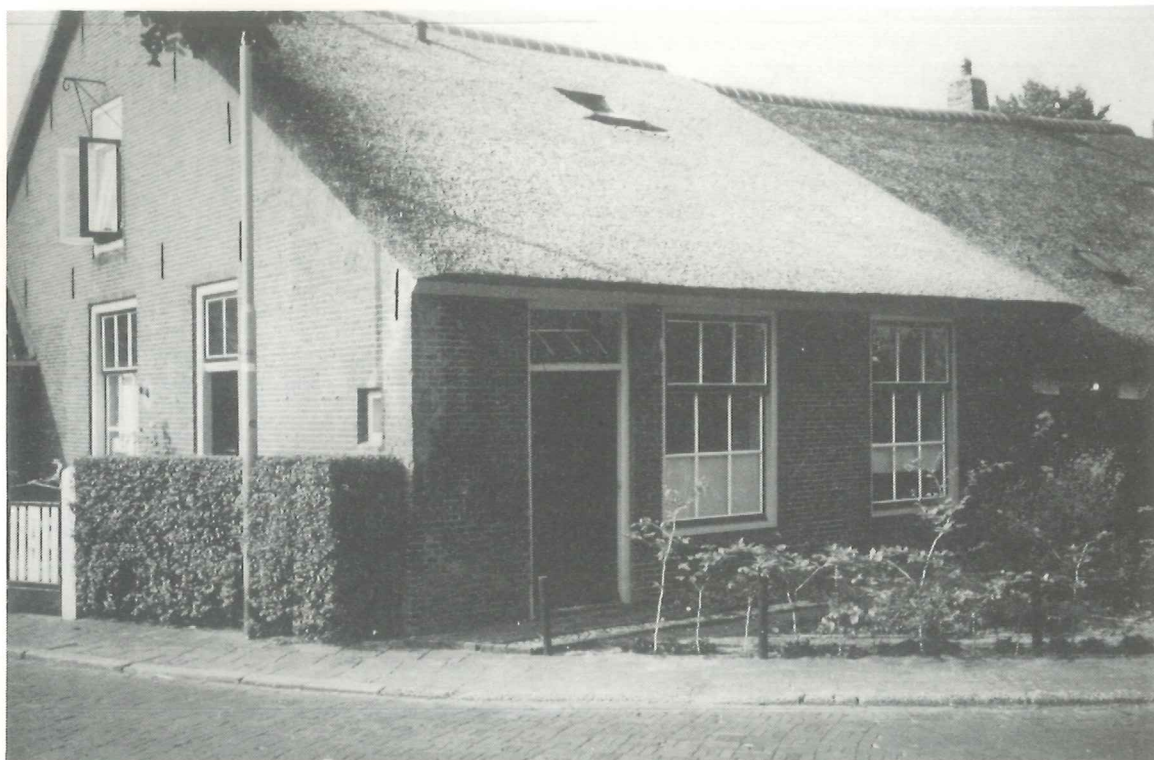
kerstavond mochten de bakkers laat komen, maar wel een zak met mannetjes meenemen. Evert Boerhout en de van de Born's deden dat prompt en met de boeren erbij - die op de bakkers wachtten - zo'n 20 man, werd door moeder een grote pot koffie gezet. Het werden late, maar wel gezellige uren. Ook een uitzondering werd er gemaakt voor de zogenaamde "rokers" in de hangen. Die in die tijd nog volop in bedrijf waren, waarbij de namen van o.a. 't Mierennest, Spijkerploeg, Karel Boor en Jan Kooy veelvuldig werden genoemd. Als jongen even rennen naar de hangen en een roker meenemen, waarvoor even een stoel was gereserveerd.

U begrijpt dat er in die lange jaren het een en ander is gepasseerd wat heel lang in het geheugen bewaard blijft.

Ik denk dan aan een zwerver die zo nu en dan boven water kwam om zich te laten scheren. Deze man kocht wat veters en band bij de Hema en ventte dat uit op de Veluwe. Met een borreltje teveel op kwam hij binnen met: "laat de zee maar ruisen, voor één keer kan alles". Als er nu bij ons wat fout gaat, is dat een gevleugeld woord. Toen we hem enige jaren gemist hadden, was hij er weer. "Waar was je toch" vroeg mijn vader. Zijn antwoord was een verrassing: "s morgens gemeubileerde boterhammen, goed eten en nog geld toe". En waar was dat? In Veenhuizen, de vroegere strafkolonie! Hij ging snel terug door een klein beetje te stelen, zodat hij weer opgepakt werd.

Lindelaan ±1956, Jan van der Hulst en in de stoel Philip Matetaputty.

Vijfhoekstraat nr.4 in 1991.

En dan de vissersknecht, die elke winter moest poffen en in de zomer z'n schuld kon afbetalen. Op een dag stapt hij naar binnen en zegt: "Henk, je raadt nooit wat ik ga doen". "Nou, vertel dan maar, want daar is geen raden naar". "Ik ga werken op de Balatum, elke week 17 gulden man, niet voor te stellen". "Zou je dat wel doen, je bent altijd in de buitenlucht en nu in een fabriek". Hij ging en maanden later hoor ik hem nog zeggen: "Nu is het helemaal voor elkaar, er komt een ploegendienst en dan verdien ik 22,5 gulden, dus 5,5 gulden meer. Wat een weelde mensen!"

Ik denk dat deze man een vooruitziende blik heeft gehad. Het besluit om de afsluitdijk aan te leggen werd ten uitvoer gebracht. Geen Zuiderzee meer met daaraan verbonden inkrimping van de vissersvloot, etc. Velen van ons weten hoe snel Huizen aftakelde met de verkoop van praktisch alle schepen en de hangen die een andere bestemming kregen.

We sluiten de periode tot de oorlog af met de opmerking en de vraag: "Waarom zo lang bij het scheren stilgestaan?" Om verschillende redenen: ten eerste was het de kurk waar de kapper op dreef en ten tweede besloeg deze tijd voor een groot gedeelte mijn opleiding; ten derde was het een tijd waar weinig in veranderde.

Over de periode 1940 - 1945 wil ik kort zijn. In de winter 's avonds scheren met een kaarsje, levensgevaarlijk! De Duitsers die binnenkwamen en meteen geholpen wensten te worden, dus voorrang eisten! Dit was niet de leukste tijd.

Dan breken de jaren vijftig aan met de vele veranderingen. Het scheren werd praktisch verleden tijd door Gillette en later door de elektrische scheerapparaten. Daarop werd ingespeeld door aan de eerste beurs in Huizen - gehouden in het Visnet - met een stand van elektrische apparaten deel te nemen. Als het getij verloopt, verzet men de bakens. Geen bordje meer van "Zaterdag geen haarknippen". In 1959 krijgen we de kans om naar de Lindelaan nr.54 te verhuizen, het pand van Iesberts; daar hebben we de mogelijkheid om een aparte ruimte in te richten voor de verkoop.

De beurs in het Visnet 1963, v.l.n.r: Joop Ruizendaal en Jan van der Hulst

Het dorp wordt groter en uitbreiding van personeel is dringend nodig. Ook mijn oudste zoon komt het team versterken, zodat de verwachting er is dat de naam van der Hulst continue aan een Huizense kapperszaak verbonden zal blijven. Het is anders gegaan, want zoonlief slaat de vleugels uit en is tegenwoordig manager van een groot Amerikaans geneesmiddelen bedrijf.

Ik wil de laatste periode van ruim 15 jaar afsluiten met enkele leuke belevenissen:

Dan denk ik in eerste instantie aan Lex, een leuke krullebol, die op een woensdagmiddag met zijn vriendje naar binnen stapte en als hij aan de beurt is, heel parmantig zegt: "Ik wil ook zo'n stekelkoppie"! Dat gaf de nodige hilariteit, want dat kon praktisch niet. "Mag het van je moeder?" Beide vriendjes knikken heftig: "Ja, het mag". Nou, vooruit dan maar en met veel brillantine in het haar, zag het er uit als een echte bibop.

Tien minuten later gaat de telefoon en moeder vraagt welke gek haar kind heeft geknipt. "Dat ben ik zelf mevrouw", was het antwoord. "Man, waarom heb je me dan niet gebeld, dan was dit niet gebeurd". Ik kon niet anders doen, dan mijn excuses aanbieden, want deze moeder had gelijk. Ik kon haar verder alleen maar troosten met: "Het groeit wel weer aan!" Maanden later komt het knulletje weer binnen en op mijn vraag of hij weer een stekelkoppie moet hebben, was het antwoord: "Nee kapper, want dan krijg ik van mijn moeder op m'n d....der!"

Op een morgen word ik door een dame gebeld over een afspraak die ze voor haar man moest maken. Ik had echter nog maar een mogelijkheid en dat was op zaterdagmorgen om 10 over 8. Toen dat vermeld werd, was het sekondenlang stil en daarna kwam het antwoord: "Maar meneer, dat is midden in de nacht". Nu het vervolg: pa belt later en vraagt of die tijd nog vrij is, op mijn bevestigend antwoord zegt hij "Dat moet dan maar". Ik zie hem nog binnenkomen. "Niet praten, kapper". Wat blijkt, deze mensen waren gewend uit te slapen tot 10 uur - half 11. Dan douchen, koffie drinken en de morgen is om. Na de knipbeurt klinkt het "goedenmorgen".

Langestraat nr.36 in 1991.

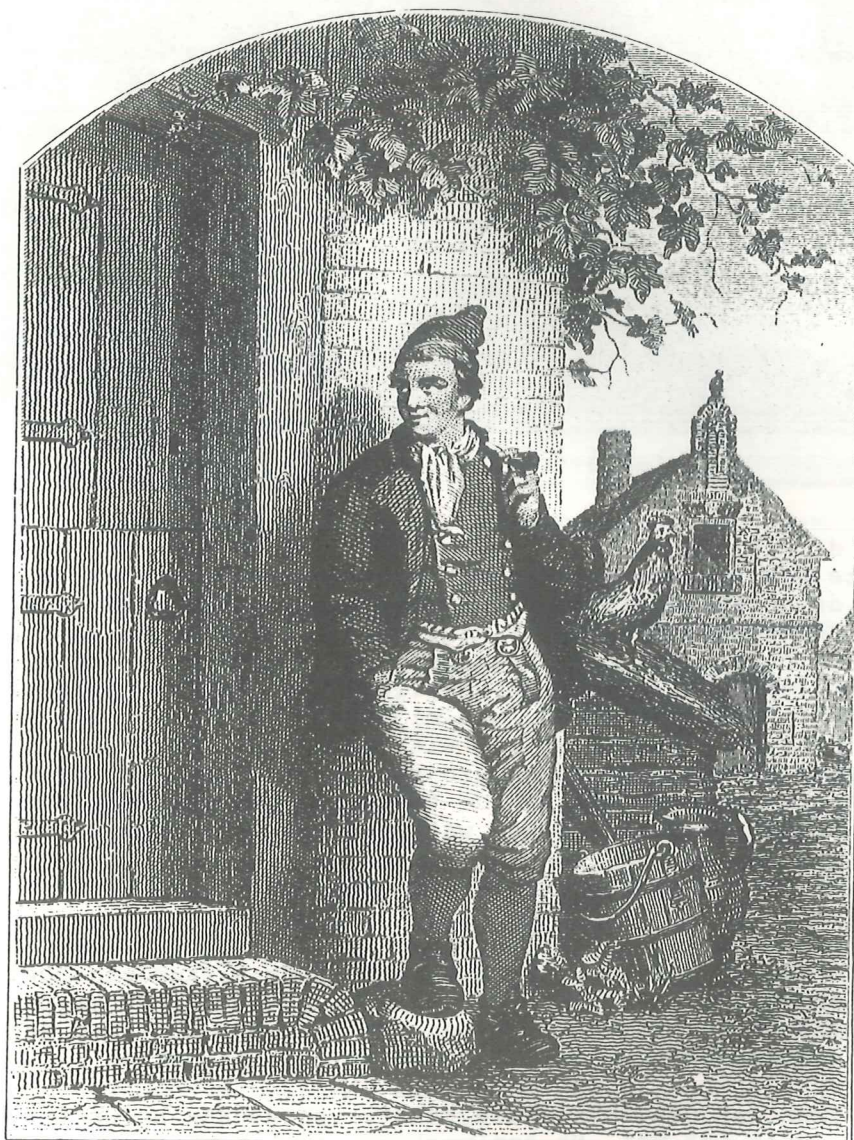
Ik zie nog de dame binnenkomen in de parfumerieafdeling, met de vraag, welke kleurshampoo ze het best kan gebruiken. Mijn advies was: "Haal die grijze kleur weg met de oorspronkelijke kleur van uw haar. Als u de gebruiksaanwijzing volgt op de verpakking, kan er niets mis gaan. Maar beslist niet langer in laten trekken hoor", was mijn welgemeende raadgeving bij het verlaten van de zaak. De volgende morgen opnieuw dezelfde dame, maar nu vele tinten donkerder. "Wat hebt u uitgespookt?", was mijn reactie! En wat bleek.... ze had de buurvrouw in de arm genomen en die wist het beter. Geen 20 minuten in laten trekken, maar liefst 3 kwartier, zo doe ik dat ook. "Wat weet een herenkapper nou van kleurshampoo af" had de buurvrouw gezegd. Daar sta je dan met een vrouw met tranen in haar ogen en wat moest ik nu? "Twee mogelijkheden, mevrouw: uit laten groeien of naar de dameskapper voor blonderen en opnieuw in de kleur. Dat moet de portemonnaie uitmaken". Het wordt uitgroeien.

Dan de moeder van een klein kereltje die aan mij vroeg, waarom haar kind zo'n knobbel in de nek had. "O, mevrouw, dat is de wiskundeknobbel voor later" was mijn antwoord. Jaren later dezelfde moeder met het rapport van haar zoon, voor de exacte vakken een 9 en een 10! "U heeft het goed gezien, kapper"! Dan moet je een droog gezicht zetten en niet lachen.

Als laatste de man die een Philishave kocht: voorgedaan hoe het apparaat werkte, ja, hij wist het wel. Na een week of zes komt hij verontwaardigd terug. "Wat heb je me nu verkocht, dat ding piept en kraakt, maar doet niets". Wij even het apparaat aangezet - afgrijselijk - de kop er af en wat bleek: de mesjes zaten vast in zes weken baardafval. Stomverbaasd bekeek de man het gebeuren en zei doodleuk: "Oh, moet het haar er zo uit!"

Ik zou zo nog uren kunnen doorgaan, maar u begrijpt dat dit zomaar een greep is uit een aantal jaren en gebeurtenissen.

Hieronder treft u een leuk voorbeeld aan van wat archief-onderzoek kan opleveren: een gedicht over 'de' Huizer boer van 110 jaar geleden, bij een plaat die ouder is, maar voorkomt in een boek dat toen heel bekend was. Zou de dichter hier in het dorp geweest zijn of alleen de plaat gezien hebben als bron van inspiratie voor dit gedicht?

*J. B. v. Ubergilde del.**J. P. Lange sculpt.*

Meditatie

Uit de gedichtenbundel van A.J. de Bull, 1882.

M E D I T A T I E

BIJ EEN

LUSTIGEN, RUSTIGEN HUIZER BOER.

(Met een Plaat naar J. BR. VON UBERFELDT.)

Boertjen — dat 's een heerenleven!
Mooglijk beter nog.... want, maat,
Menig heer zwerft in je dreven,
Wien *de muts zoo goed niet staat*;
Wien de rok van keurig laken —
De andere santekraam er bij —
Niet tot zulk *een man kon maken*,
Flinke Huizer gast, als jij:
Daar jou 't wambuis, grof geweven,
Sergie broek, vest van damast,
Alles wijd om van te beven —
Mooglijk toch wat beter *past*.
Ook mag jij op *knoopen* bogen,
Blinkend opgeschuurd door 't wijf: —
Met een massa *haken, oogen*,
Zit een heer soms 't goed aan 't lijf!
En hoe grof het leër moog wezen
Van je schoeisel, vet van traan,
Toch is vaak de wensch gerezen:
»*Mocht ik in jou schoenen staan!*»

MEDITATIE BIJ EEN LUSTIGEN, RUSTIGEN HUIZER BOER.

Zie 'reis op.... Kijk, wingerdblaëren!

Dat 's een toekomst.... keur van ooft!

Velen met gekapte haren

Hangt wat anders boven 't hoofd!

En in veel voorname wijken

Zit men niet met zulk gemak,

Als jij daar staat rond te kijken,

Met de hand diep in den zak....

Kom in stad, reis — daar krioelen

Honderd mannen van fatsoen,

Die je, uit vrees den boôm te voelen,

Dát niet durven na te doen!

't Is een lust, je te begluren!

Weltevreden, sterk, gezond,

Leun je tegen eigen muren,

Met je pijpjes in je mond....

Dicht bij honk je rustuur slijten,

Aan je huisdeur, — dat 's patent:

Maar laat nooit die haan verwijten,

Dat je soms té rustig bent.

Ermelo, 6 Maert 1925.

Lieve Meutjen Aartjen,

Wittebroôdsweken of gien wittebroôdsweken; je kunnen altijd bij ons binnenvallen en vurral sa t'r arremeu is!

Want eerlijk Meutjen, as je nou zouwen denken dat tussen jou en mijn de snie d'r uit is, dan hij je het glàd mis.

Ik mag dan wel êtrouwd wezen en een lieve man hemmen, ik het mar één Meutjen Aartjen! Onthouw dat goôd.

Jij en Oôme hoven daerom heêlemol niht in een gat te vallen.

Dochten jelui nou echt dat je mijn kwijt wazzen? Bel-neênik Meutjen, ik blijf toch in de palemetasie. En Freek hoort'r nou ôk bij. Je motten niht zukke rare praat doôn, da's nerreges vur noôdig.

Wat wel snobbig is, datte we zoô veer bij mekaar vandaan woônen.

Jouw effies helpen mot de schoônmaak is t'r niht bij. Mar as je d'r teugen opzien, mot je onze Tijmetje vragen; dee is zoô sterk as een paerd!

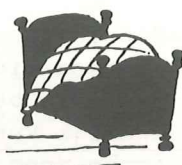

Mar wat lees ik veder in je brief? Mot Oôme Lammert êhulpen wurren? Is dat nou wel zoô noôdig?

As ik jou was zou ik eerst mar d'ries groôtere klompen en schoônen vur d'um koôpen. Dan kan die tee z'n gang gaen! Voordeimie mot z'n heêle tee d'r of. Is tie dan klaer?

Mar denk t'r om; as het zoôveer is, waarschouw ons mar hoor! Dan kunnen wij het ôk een bietjen in de gaten houwen. Mot ziekte en zucht mot een mins op mekaar kunnen rekeren.

Trouwes, al zou d'r niks an de hangd wezen, je nichien is't langd niht uit. As Oôme z'n tee ongerangd weer een bieten auweseerd, kommen jelui mar gauw een paar daagies lozeren. Je bedde staet al klaer!

Dan schrijf je ôk nog dat je een hoôp anloôp êhad hemmen, nae de trouwerij. Ze hadden zeker trek in een bietjen boerejonges? Mar effen naepraten over zoô'n mooie dag kan gien kwaad. Kijk, dat mis ik nou hier. Netuurlijk hemmen Coba en ik het'r ok nog over. Mar oôh heden, nou ik het zoô over Coba het... Dee schiet nog heêlemol vol as ze an onze trouwdienst vrom denkt. De stakkerd wist nijt wat ze hoorden too de dominee het had over Psalm zeuven-en-dartig: "Vertouw op den Heere en doe het goede." Weet je wat het is Meutjen, zij en Klaas doônen nerreges an. Nou denkt Coba dat het'r straf is dat ze zoô'n akelig leven het, Ze het zoô êkreten van de week. Ik had zuiver beklag mot'r. We hemmen ofêspreuken dat ze Zondas mie naer de kerk too gaet. Een mins is nooit te oud om te leren. Wat jou! Ze wurdt bij d'r thuis zondassmiddas toch nijt êmist. Klaas en z'n Moeder duiken dan toch de bestie in. En daer kan zij mar beter ui blijven! We nemen de ouwste kijer mie, dee houwen wij wel rustig. Laet dat'ries een rolle peperdement kosten.

Ja kijer, zoô kan ik nog wel een poôsien deurgaen, mar ik stop t'r mie. Freek en Mijnheer zullen zoô wel thuis kommen en dan mot het eten op tafel staen. Ik kook één pot vur ons dreeën. Freek en ik eten as vanous in de keuken van het groôte huis. Dan blijft mijn keukentjen mooi schoôn! Zoô Meutjen, as jij dan de groeten an de femielje wullen doôn. En zeg t'r dan mar bij dat Jannetje en Freek het goôd mot mekaar kunnen vijnden. Vur Oôme Lammert hopen we dat alles goôd mag gaen en daerom vur dee rais vur jou en Oôme een stijve poes van

je nicht Jannetje!

(Eigen spelling van de auteur.)

En hier eindigt de correspondentie tussen Meutje Aartje en Nicht Jannetje. Helaas, maar ... voor al die mensen die met plezier deze briefwisseling gevolgd hebben is er goed nieuws: er bestaan nl. plannen om de brieven te verzamelen tot een boekje. Hopelijk kunnen we u hierover in een volgend Berichtenblad nadere mededelingen doen.

ACH LIEVE TIJD - DUIZEND JAAR HET GOOI EN DE GOOIERS

Op donderdag 8 oktober j.l. werd het eerste exemplaar van de eerste aflevering van het populair historisch verzamelwerk 'Ach lieve tijd' over het Gooi aangeboden aan de commissaris van de Koningin in Noord-Holland.

De geschiedenis van het Gooi en de Gooiers wordt boeiend verteld en de tekst is zeer fraai geïllustreerd. Het eerste deel gaat over de geschiedenis en heet dan ook 'Duizend jaar het Gooi, de Gooiers en hun rijke historie'. De hoofdstukken zijn getiteld: Toendra's en grafheuvels; De Godgewijde maagden van Elten; Gooise grenzen; Bloeitijd voor Naarden; Strijd om Gooiland; De erfgooiers en hun 'marke'; Economische teruggang; Humanisten en hervormers; Bloedbad in Naarden; Paepse afgoderij; Textiel en stadsmuren; Het rampjaar; Regenten en fabrikeurs; Vrijheid, gelijkheid en armoede; De ongekroonde koning van Gooiland; Een rijksdaalder per week; 'Kwade borst' en open riolen; Dr. van Hengel; Een spoorweg met gevolgen; Nieuwe bedrijvigheid; Werkverschaffing en bouwplannen; De bezetting. Kortom een breed scala.

De overige veertien afleveringen van de reeks zullen elk een deelonderwerp behandelen: Duizend jaar het Gooi, de Gooiers en

- hun verkeer en vervoer
- hun oorlogen en rampen
- de erfgooiers
- hun kunst
- hun geloven en denken
- hun sport en vertier
- hun natuur en landschap
- hun handel en visserij
- hun onderwijs
- hun bouwen en wonen
- hun armen en zieken
- hun nijverheid en industrie
- hun orde en gezag
- de omroepen.

De tweede aflevering zal eind november 1992 verschijnen. Daarna zal gedurende de volgende anderhalf jaar elke maand een nieuwe aflevering verschijnen tot een totaal van 364 pagina's. De serie is samengesteld in samenwerking met het Streekarchief Gooi en Vechtstreek Zuid, het Stadsarchief Naarden en het Goois Museum en te koop of te bestellen bij de boek- of tijdschriftenhandel.

